

La discussió que probablement s'iniciarà demà al Parlament de Catalunya sobre la conveniència o no de la província única ressuscitarà, segons totes les fonts consultades i els documents recopilats

CARLES PUIGDEMONT

■ El debat que necessàriament s'ha de produir al Parlament sobre la conversió de Catalunya en comunitat autònoma uniprovincial no serà un debat nou ni, possiblement, fructífer. L'oposició a l'esquema provincial que va dibuixar la ment d'un andalús hàbil, literat i ben relacionat amb el règim napoleònic, va néixer, sigui per motius polítics o per causes estrictament pràctiques, en el mateix moment de la seva promulgació, l'any 1833. Des d'aleshores, la divisió provincial ha estat considerada sempre com un element aliè a l'estructura territorial catalana, segons reconeix una de les lleis de la LOT, i tota la doctrina geografista emmarcada en una línia nacionalista ha reivindicat permanentment una estructura comarcal i supracomarcal (regions o vegueries) per al país. Això, i el profund arrelament del comarcalisme en la Catalunya rural, fins i tot en temps difícils, expliquen que avui, cent cinquanta-cinc anys després de les *provincies modernes*, existeixi una sòlida base social i popular sensibilitzada favorablement per la desaparició de les *tanques provincials*. No serà, doncs, un debat *inventat* en temps de l'Espanya de les autonomies, ni tampoc en el cervell de Jordi Pujol.

Tampoc no serà fructífer, perquè les principals forces polítiques i el govern de l'Estat han deixat més o menys clara la seva postura en relació amb el tema. S'espera que el Parlament aprovi la presentació de la proposta de llei orgànica al Congrés, i s'espera també que la majoria socialista a les Corts consideri inoportuna una llei orgànica que converteixi Catalunya en *més que una província*. O sigui que si no hi ha consens —inimaginable si es vol conservar l'esperit de la proposta convergent— no hi haurà mapa més vàlid que les consabudes i inefables quatre provincies. ¿Quin argument utilitzarà Madrid per oposar-se a una petició, legal segons la Constitució, i majoritàriament volguda pel poble de Catalunya, representat pel seu Parlament? Les declaracions de Pere Navarro, governador civil de Girona, ho avancen: «Madrid no ho aprovarà mentre no es posin d'acord els catalans. És una proposta abusiva i unilateral, per això no prosperarà».

El veritable debat

Però el debat real és un altre. ¿Què representarà a efectes pràctics que siguem una única província? Com s'articularà la divisió territorial resultant amb la resta de l'Estat? Quines regions es crearan? Què passarà amb tribunals, delegacions d'hisenda, i similars departaments de caràcter provincial? Una llarga llista d'interrogants i dubtes configuren el veritable estat de la qüestió en la societat, asèptica sobre el tràmit parlamentari que pugui seguir l'assumpte.

De moment no hi ha respostes: l'únic element existent ara per ara és una proposta d'un foli i mig, que

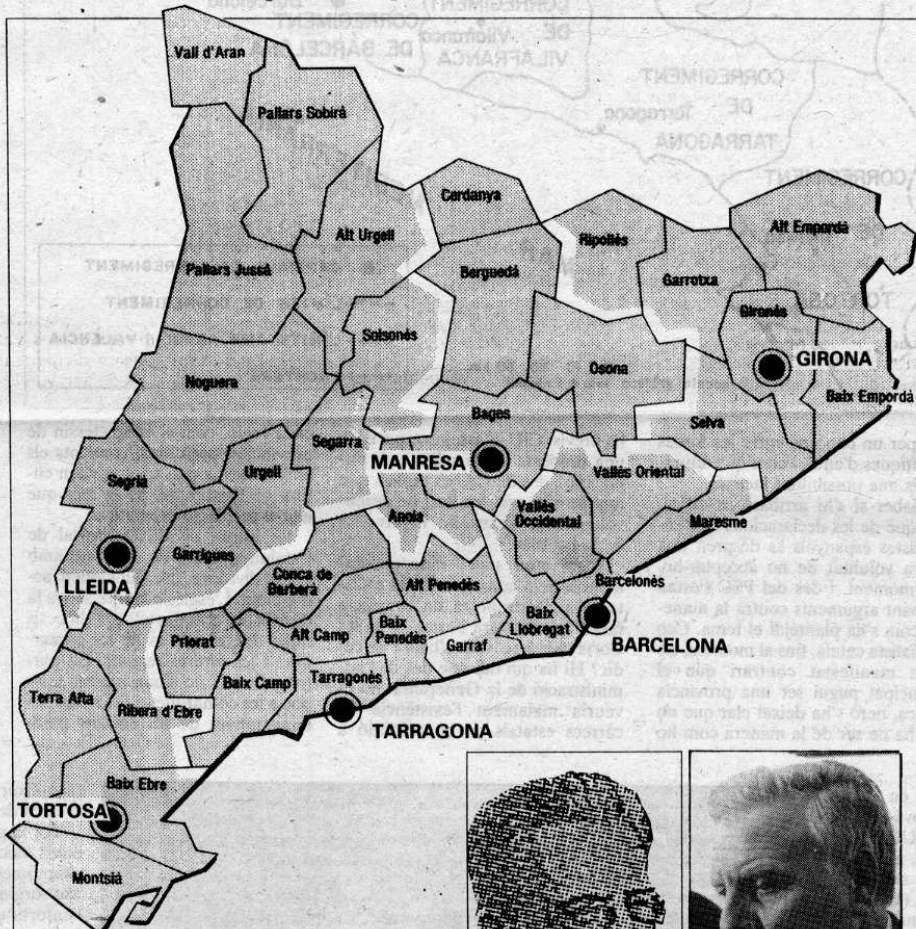
entorn del tema, l'esperit de la llei 6 del 1980 en què un inexpert govern de Jordi Pujol pretenia eliminar de soca-rel les Diputacions i transpassar les competències a la Generalitat. La inexperiència

es va pagar cara perquè el Tribunal Constitucional anul·là totalment la llei, amb gran decepció entre els sectors nacionalistes. Avui, la proposta de província única compleix tots els requisits perquè no

sigui inconstitucional i manté intacte l'esperit del 80. Si prospera, cosa ja més difícil, Catalunya serà una sola província, marxaran els governadors civils i les diputacions i vindran les regions.

La segona investida a les províncies

El Parlament comença a debatre demà la Catalunya uniprovincial, ressuscitant l'esperit de la polèmica llei de l'any 1980

Sense sorpreses — La proposta de la Generalitat, segons va publicar el diari El País, és la que surt reproduïda en aquest gràfic, i no presenta sorpreses en relació amb les divisions territorials de regions fetes fins ara. A la dreta, Javier de Burgos i el conseller Gomis.

és una proposta d'un foli i mig, que és possible que entri demà dilluns al Parlament, amb un sol article on es borren del mapa les quatre provincies, els òrgans polítics de les diputacions, s'assumeixen competències d'aquests organismes i s'afegeix al caràcter de comunitat autònoma de la Generalitat el de corporació representativa.

Tot just a finals d'aquesta setmana s'ha conegut extraoficialment que el nombre de regions serà de sis, i quines comarques les integra-

ran. Pel que es veu, la base agafada és similar a la decretada pel govern de la Generalitat republicana l'any 1936, que quasi no es va poder executar, amb algunes modificacions puntuals. La futura regió de Girona estarà integrada per les mateixes comarques que ara s'inclouen a la província, llevat de la Cerdanya, que s'integraria a la regió amb capital a Manresa.

La presentació de la proposta de la província única és un mandat de la Llei d'Ordenació Territorial, on

es reconeix que un dels principals problemes de l'organització és «cercar la solució més idònia per resoldre l'estructura supracomarcal de Catalunya i evitar l'existència de duplicitats i encavalcaments entre les diputacions provincials i les noves comarques. D'altra banda —afegeix la LOT—, la divisió provincial també condiciona l'estructura territorial dels serveis de l'Estat i la futura administració de la Generalitat». La filosofia del preàmbul de la llei 5/1987, referent al re-

gim provisional de les competències de les diputacions provincials, aposta clarament per la supressió de les provincies i de tot allò que comporten, extrem aquest últim que és presentat per tothom en una nebulosa confusa. El preàmbul creu en la desaparició de les diputacions i dels governs civils, i en la reducció de l'administració perifèrica de l'Estat a la mínima expressió, però això recorda a alguns tècnics la mateixa filosofia expressada en la llei 6 del 17 de desembre de 1980. En aquella ocasió, el Tribunal Constitucional va anul·lar la totalitat de la llei, una de les primeres que feia el govern de Pujol, i es va frustrar el primer intent en democràcia d'eliminar les provincies.

Aquella llei era dràstica i propugnava un buidat total de les diputacions, però mantenint les quatre provincies. L'actual proposta de la Generalitat parteix de la mateixa filosofia, però amb una estratègia molt més possibilista. Demana una sola província per tal de poder acabar amb diputacions i governs civils amb un sistema gens susceptible de ser declarat inconstitucional. Per tant, continua viu l'esperit del principi, malgrat que el resultat final de la proposta sigui dubtós.

Els motius reals

Existeixen motius de fons per demanar una província única per a Catalunya que no siguin els estrictament històrics, folklòrics o polítics. Hi ha un principi de descentralització administrativa de la Generalitat que s'ha de fer, per coherència, en un marc diferent al provincial. Ara bé: la Generalitat pot crear unitats administratives a cada regió de Catalunya, però què passarà amb l'administració perifèrica de l'Estat?

Els polítics i càrrecs públics consultats tenen idees diferents sobre quina és la solució que s'ha de donar a aquest problema. Si una determinada regió —posem per cas, la de Girona— no té naturalesa de província en relació amb el conjunt de l'Estat espanyol, no té facultat per tenir ni tribunals de justícia provincials, ni delegacions d'hisenda, telefònica, correus, INEM, tràfic, etc. I pot semblar excitant per als nacionalistes imaginar una Catalunya sense tots aquests aparells de l'Estat, però no és gens esperançador pensar que per fer totes les funcions i serveis que fins ara porten a terme aquests departaments —necessaris i útils— hàgim d'anar a la capital de la província, això és, Barcelona. Ultra aquests problemes se'n pot crear un de subsidiari, que seria l'aparició d'un neocentralisme de Barcelona, fet davant del qual els defensors del poder polític gironí es mostren dividits: els uns defensant que si la descentralització es fa com s'ha de fer, no hi ha cap problema, i els altres pensant que s'organitzarà un bati-bull tal que l'invent no pot funcionar de cap manera.

«Navarro diu que el que pretén la Generalitat és fer-se amb els diners de les Diputacions»

«La nova proposta aspira a treure les Diputacions i els Governos Civils de Catalunya»